

Oponentský posudek

Komunitní centrum Žižkovská tržnice

Diplomová práce Laury Lukáčové, ateliér Onřeje Cislera a Miroslava Pazdery

Předmětem diplomové práce Laury Lukáčové je přestavba bývalé tržnice v žižkovském vnitrobloku na komunitní dílny a návrh přilehlé novostavby komunitního centra.

Zadání a program, které si studentka sama zvolila, velice dobře reflektují nezbytnost důrazu na udržitelnost budoucí výstavby jak z hlediska sociální udržitelnosti, tak z pohledu uhlíkové stopy, které sebou výstavba ponese.

Projekt podložený pečlivým studiem historie a současného stavu lokality očišťuje původní tržnici z třicátých let dvacátého století od nánosů mnoha přestaveb a odhaluje původní praktickou jednoduchost haly a její štítové zdi. V suterénu ponechává návrh hudební klub a v přízemí zřizuje komunitní dílny se zázemím.

Existující hala dostává novou střechu se světlíkem a samotnou halovou loď doplňuje o prosklenou lodžii. Tato skromná, a přesto výrazná architektonická intervence vytváří komunikační prostor bez jasněho funkčního využití, který může velice dobře fungovat jako neformální místo setkávání na pomezí interiéru a exteriéru s vysokou mírou prostupnosti. Lehkost nové přístavby kontrastuje s existující venkovní zdí haly. Existující otvory v konstrukci jsou pečlivě zmapovány a využity v novém návrhu.

Novostavba komunitního centra je betonová konstrukce s funkcemi jako je kulturní sál, střešní sportoviště a kavárna, které se s vedlejšími dílnami mohou vhodně doplňovat. Svou konstrukční a programovou přímočarostí odpovídá existující hale.

Dílny a komunitní centrum s kavárnou společně vymezují nové veřejné prostranství, do nějž se mohou jejich funkce v letních měsících rozšířit.

Industriální architektonický jazyk lehkých ocelových konstrukcí, profilovaných plechů a skla dobře souzní s žižkovským kontextem. Prvky venkovního stínění se doplňují s diagonálami haly a zavětrování. Nový objem komunitního centra zároveň vytváří soudobé průčelí celého komplexu do ulice Koněvova a dává tak tvář této lokální instituci. Střešní hřiště, přestože půdorysně skromné, jako koruna naznačuje veřejnou funkci domu a zve k návštěvě.

Diplomová práce je velice dobře a srozumitelně zpracovaná. Portfolio je na vysoké grafické úrovni. V kontextu autorčina přemýšlení nad projektem by stálo za úvahu, zda jsou důvody pro zbourání existující rozestavěné dvoupodlažní betonové konstrukce existující přístavby v místě nového komunitního centra dostačující, především s ohledem na hodnoty zabudované uhlíkové stopy nově navrhovaného suterénu a nové nosné konstrukce.

Otázka možnosti propojení dílen a komunitního centra je zodpovězena přesvědčivým důrazem na otevřené veřejné prostranství, rozhodnutí zcela pochopitelné z hlediska architektonické formy. Je k zamyšlení, zda by nebyla synergie obou objektů využita ještě lépe, kdyby umožňovaly vzájemné kryté propojení, ať už v podobě společného parteru, nebo pouhého zastřešení prostoru mezi oběma budovami.

S ohledem na globální klimatickou krizi, na které se stavební průmysl velice významně podílí, je diplomní projekt Laury Lukáčové ve svém uměřeném přístupu velice zdařilou ukázkou hledání nové formy a náplně existující stavební materie. Z tohoto hlediska mohlo být vymezení toho, co je nutné změnit a toho co může zůstat v existující podobě přesněji nebo srozumitelněji definováno a prezentováno.

Poslední zmíněný bod vidím jako zanedbatelný vzhledem k vysoké kvalitě diplomním projektu a proto navrhuji hodnocení A.

Ing. arch Tadeáš Říha

2.6.2023